

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ		
ПРИМЉЕНО: 20.06.2026		
Орг. јед.	Број	Врста
	692/1	

Извештај комисије за избор др Мирка Вранића у звање научни сарадник

На седници Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду, одржаној 9. 4. 2026. године, именовани смо у комисију за избор др Мирка Вранића у звање научни сарадник:

Прегледом материјала који нам је достављен, као и на основу увида у његов научни рад и публикације, Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду подносимо овај извештај.

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: Мирко Вранић

Година рођења: 1993.

Радни статус: запослен

Назив институције у којој је запослен: Универзитет у Београду – Филозофски факултет

Претходна запослења: /

Образовање

Основне академске студије: 2012 – 2016. Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Одбрањен мастер или магистарски рад: 2018. Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Одбрањена докторска дисертација: 2026. Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Постојеће научно звање: /

Научно звање које се тражи: научни сарадник

Датуми избора у стечена научна звања (укључујући и постојеће)

научни сарадник: /

виши научни сарадник: /

Област науке у којој се тражи звање: хуманистичке науке

Грана науке у којој се тражи звање: археологија

Научна дисциплина у којој се тражи звање: археологија

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: МНО за историју, археологију и етнологију

Стручна биографија

Мирко Вранић рођен је 29. децембра 1993. године у Чачку. Основне академске студије археологије уписао је 2012. године, а завршио 2016. године, на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Мастер академске студије археологије на Одељењу за археологију Филозофског факултета Универзитета у Београду уписао је школске 2016/17. године, а завршио 2018. године, када је одбранио завршни рад на тему *Топографија рударских центара средњовековне Србије* и стекао звање археолог мастер. Докторске академске студије на истом факултету уписао је 2019. године, а дисертацију под називом *Рударство и металургија у средњовековној Србији: археолошка сазнања* одбранио је 2. марта 2026. године. Током основних студија био је стипендиста Града Чачка, а од 2019. до 2022. године био је стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Звање истраживач-приправник стекао је 2019. године, када је укључен у рад Лабораторије за биоархеологију Филозофског факултета Универзитета у Београду, док је у звање истраживач-сарадник изабран 2022. године. У периоду од 2022. до 2025. године био је запослен на пројекту ARCHAEO WILD (руководилац: доц. др Соња Вуковић), финансираном од стране Фонда за науку Републике Србије. Од 2023. године учествује у оквиру COST Акције на пројекту Network for forest by – products charcoal, resin, tar, potash (EU-PoTaRCh). Учествовао је на више научних скупова у земљи и иностранству и објавио девет радова у међународним и домаћим публикацијама. Био је део тима у истраживањима бројних археолошких налазишта из различитих временских периода, међу којима су она из средњовековног најзаступљенија: на планини Рудник (2016-2025), на Брскову (Мојковац) (2022-2023),

цркви Св. Ђорђа у Сопотници (Ново Горажде) (2024), игуменарији манастира Хиландар (Света Гора) (2022), тврђави Козник (2022), утврђењу Орловине у Малом Зворнику (2017, 2021), на локалитету Дворине код Аранђеловца (2021), Смедеревској тврђави (2019), манастиру Бања код Прибоја (2019), тврђави Голубац (2017 – 2018), цркви Св. Николе у Баљевцу (2018). Члан је Српског археолошког друштва (САД) и Европског удружења археолога (ЕАА).

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ

Мирко Вранић своја истраживачка интересовања усмерава ка археологији средњовековног периода централног Балкана, као активни учесник бројних археолошких ископавања на простору Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине.

Његов главни фокус је на темама везаним за материјалне остатке рударства и металургије у средњовековној Србији, чиме се и бавио у оквиру докторске дисертације. Истраживање се базирало на прикупљању свих расположивих сазнања о овој привредној делатности, која су добијена кроз резултате нових истраживања на којима је кандидат учествовао, као и на основу реинтерпретације раније изнетих закључака, а у складу са савременим трендовима и методологијом. У питању су истраживања готово пионирског карактера, којима се отвара могућност за постављање будућих истраживачких оквира сродних тема.

Друго поље његовог истраживачког рада везано је проучавање иконографских представа и писаних извора о дивљим животињама, које је проистекло током рада на пројекту ARCHAEO WILD. Ови резултати допринели су објављивању публикација о дивљим животињама и лову у средњовековним српским земљама, као и о присуству и учешћу афричких леопарда у провинцијским амфитеатрима у римском периоду.

3. ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ РЕЗУЛТАТА

Mladenović, T., **Vranić, M.** 2024. Into the Woods: Wild Animals and Hunting in Medieval Serbian Lands, In: Case Studies in European Zooarchaeology (D. Marković and T. Mladenović eds.), 109-128, Oxford: BAR Publishing. (M13)

Оригинални научни рад у оквиру ког су синтетизоване све расположиве информације прикупљене из различитих историјских записа, иконографских приказа на покретном и непокретном материјалу, као и резултата археозоолошких анализа. Оваквим приступом рад пружа детаљнији увид у ловачке праксе и кључну улогу коју су дивље животиње играле у средњовековној Србији.

4. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

4.1. Утицајност

Према подацима Google Scholar странице, укупан број цитата др Мирка Вранића износи 6, а вредност Хиршовог индекса износи 1.

Vranić, M. 2021. Uticaj srednjovekovnog rudarstva na životnu sredinu centralnog Balkana, *Etnoantropološki problemi* 16 (3), 723-738. **цитиран 4 пута**

Mladenović, T., **Vranić, M.** 2024. Into the Woods: Wild Animals and Hunting in Medieval Serbian Lands, In: Case Studies in European Zooarchaeology (D. Marković and T. Mladenović eds.), 109-128, Oxford: BAR Publishing. **цитиран 1 пут**

Vuković, S., Popović, D., Alexander, M., Rose, A. K., Marković, D., **Vranić, M.**, Radinović, M., Janković, J., Marjanović, M., Bogdanović, I. 2025. The first biomolecular evidence of leopards (*Panthera pardus*, Linnaeus, 1758) from the Roman era reveals the participation of African big cats in provincial amphitheatres, *Archaeological and Anthropological Sciences*, 17(12), 230. DOI: 10.1007/s12520-025-02340-1 **цитиран 1 пут**

4.2. Међународна научна сарадња

Др Мирко Вранић од 2023. године остварује међународну научну сарадњу на пројекту *COST Action CA22155 – Network for forest by – products charcoal, resin, tar, potash (EU-PoTaRCh)*, чији је носилац Универзитет у Познању, а који је финансиран у оквиру програма Европске уније за сарадњу у домену научних и технолошких истраживања. У оквиру радног пакета „Archaeology“ био је коорганизатор међународне радионице под називом „PoTaRCh workshop: Charcoal production in a historical mining area – identifying production sites, sampling and analysis“, која је одржана од 15. до 19. септембра 2025. године на Руднику и у Београду. Такође, у коауторству са различитим истраживачима са пројекта објавио је један научни рад (Fostikov, A., Woitsch, J., Vranić, M., Krofta, T., Zikeli, F., Moullou, D., Soares, P., Trapaga-Monchet, K., Henriques, S., Costa, R., Tikka, K., Vasara-Aaltonen, M., Glavonjić, B., Köse, N., Köse, C., Okan, T., Szabó, P., Varga, A., Petrovski, B., Göçmengil, G., Pecci, A., Falcó Sanchiz, A., Haag, V., Zemke, V., Dremel, K., Lewandrowski, T., Reisenbach, A., Stebani, J., Zabler, S., Koch, G., 2025. PoTaRCh Industries and Environmental Impact from the Middle Ages to the Early Modern Period, *Acta Scientiarum Polonorum. Silvarum Colendarum Ratio et Industria Lignaria*, 24, no. 2, 93-111.) и организовао сесију на годишњем скупу европског удружења археолога (ЕАА) у Београду 2025. године (Nelle, O., Fostikov, A., Vranić, M. 2025. Metallurgy, timber and charcoal (session), Book of abstracts, 31st Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA), Belgrade (virtual), pp. 765).

4.3. Руковођење пројектима и потпројектима (радним пакетима)

Др Мирко Вранић учествовао је у реализацији пројекта *ARCHAEOWILD: The Holocene History of Human-Wildlife Conflict and Coexistence: Archaeozoological, Archaeobotanical, Isotopic, Ancient DNA, Iconographic and Written Evidence from the Central Balkans* (руководилац: доц. др Соња Вуковић), финансираног од стране Фонда за науку Републике Србије у периоду од јануара 2022. године, до јануара 2025. године. У склопу пројекта др Вранић руководио је радним пакетом „Textual and iconographic evidence“, на коме је прикупљао и систематизовао иконографске представе у периоду од неолита до средњег века, као и расположива писана сведочанства о дивљим животињама.

4.4. Уређивање научних публикација

4.5. Предавања по позиву (осим на конференцијама)

На 37. по реду манифестацији Јефимијини дани (2024) у Трстенику, у оквиру округлог стола на тему „Живот у српским средњовековним земљама“, др Мирко Вранић је одржао предавање по позиву под називом *Археолошка сведочанства о рударству у средњовековној Србији*.

4.6. Рецензирање пројеката и научних резултата

4.7. Образовање научних кадрова

4.8. Награде и признања

4.9. Допринос развоју одговарајућег научног правца

У српској археолошкој науци недавно је одбрањена прва докторска дисертација која је за тему имала археолошка сазнања о проблематици рударства и металургије у средњовековној Србији. Узимајући у обзир да се ради о делатностима које су за средњовековну српску државу биле од посебног значаја, кључне за питања развоја, па и опстанка, археолошки аспект те теме неоправдано је до данашњих дана остао занемарен и у другом плану. Због тога рад М. Вранића значајно доприноси науци на простору једне специфичне области наше средњовековне археологије, којој у пуној мери недостају посвећени специјалисти. Мада има готово пионирски карактер, представља искорак којим се отвара нова страница у изучавању средњовековне прошлости на нашим просторима, са посебним значајем за будућа истраживања сродних тема.

5. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Монографска студија/поглавље у монографији M11 или рад у тематском зборнику водећег међународног значаја

Mladenović, T., **Vranić, M.** 2024. Into the Woods: Wild Animals and Hunting in Medieval Serbian Lands, In: Case Studies in European Zooarchaeology (D. Marković and T. Mladenović eds.), 109-128, Oxford: BAR Publishing. (M13)

Рад у водећем међународном часопису категорије M21a+

Vuković, S., Popović, D., Alexander, M., Rose, A. K., Marković, D., **Vranić, M.**, Radinović, M., Janković, J., Marjanović, M., Bogdanović, I. 2025. The first biomolecular evidence of leopards (*Panthera pardus*, Linnaeus, 1758) from the Roman era reveals the participation of African big cats in provincial amphitheatres, *Archaeological and Anthropological Sciences*, 17(12), 230. DOI: 10.1007/s12520-025-02340-1 (M21a+)

Рад у водећем међународном часопису категорије M21a

Vuković, S., Radinović, M., Radišić, T., Janković, J., Mladenović, T., Marković, D., Sabanov, A., **Vranić, M.**, Marković, N., Živaljević, I. 2025. A Contribution to Understanding Holocene Biodiversity: The Spatiotemporal Distribution of Wild Mammals in the Central Balkans, *Archaeometry*. DOI: 10.1111/arc.70053 (M21a).

Рад у међународном часопису категорије M23

Vranić, M. 2021. Uticaj srednjovekovnog rudarstva na životnu sredinu centralnog Balkana, *Etnoantropološki problemi* 16 (3), 723-738. (M23)

Саопштење са међународног скупа штампаног у изводу

Vranić, M., Fostikov, A. 2025. The use of timber and charcoal in the mining centers of Medieval Serbia: a case study from Brskovo and Rudnik, Book of Abstracts, 31st Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA), Belgrade (virtual), pp. 765. (M34)

Nelle, O., Fostikov, A., **Vranić, M.** 2025. Metallurgy, timber and charcoal (session), Book of abstracts, 31st Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA), Belgrade (virtual), pp. 765. (M34)

Vranić, M., Mladenović, T., Kajtez, I. 2024. Cervid Representations in the Iconography of Medieval Serbia. MonBones – Reconstructing Past Monastic Life. Inferences from Archaeological, Bioanthropological and Documentary Perspectives, 25th- 26th January, Barcelona, Spain. Tarragona: Universitat Rovira i Virgili. (M34)

Marković, D., **Vranić, M.**, Sabanov, A., Mladenović, T., Radišić, T., Radinović, M. 2023. ARCHAEOWILD: Modern problems require ancient perspectives. 10th PZAF (Postgraduate ZooArchaeology Forum), Filozofski fakultet Univerziteta u Zagrebu. (M34)

Vranić, M. 2020. Medieval iron mining of the Kopaonik region: the state of exploration and potential future research, *7th International Conference on Mediaeval Archaeology*, 10th – 11th September, Zagreb, pp. 16. (M34)

Поглавље у монографији или рад у истакнутом тематском зборнику водећег националног значаја

Vuković, S., Marković, D., Mladenović, T., **Vranić, M.**, Sabanov, A., Radinović, M., Radišić, T., Živaljević, I. 2023. Proučavanje konflikata i suživota ljudi i divljeg svetau holocenu centralnog Balkana –

истраживачки оквир projekta ARCHAEOWILD, u: Bioarheologija na Balkanu. Studije iz antropologije i zooarheologije (ur. N. Miladinović-Radmilović, D. Vulović, S. Vitezović), Beograd – Sremska Mitrovica. (M44)

Вранић, М. 2017. Средњовековни бронзани топузи са територије Сврљига, у: (В. Филиповић, И. Тодоровић) *Етно – културолошки зборник XXI*, 47 – 55, Центар за туризам, културу и спорт: Сврљиг. (M44)

Рад у водећем националном часопису категорије M51

Вучковић, В., Вранић, М., Филиповић, В. 2021. Рекогносцирање леве обале Велике Мораве на територији општине Параћин, *Зборник Народног музеја XXV-1* (археологија), 51-84. (M51)

Рад у националном часопису категорије M53

Јовић, Р., Котарац, М., Вранић, М. 2025. Археолошка истраживања на локалитету Црквине у Сеништима - прелиминарни резултати кампање 2024. године, *Ужички зборник* 49, 187-194. (M53)

Fostikov, A., Woitsch, J., Vranić, M., Krofta, T., Zikeli, F., Moullou, D., Soares, P., Trapaga-Monchet, K., Henriques, S., Costa, R., Tikka, K., Vasara-Aaltonen, M., Glavonjić, B., Köse, N., Köse, C., Okan, T., Szabó, P., Varga, A., Petrovski, B., Göçmengil, G., Pecci, A., Falcó Sanchiz, A., Haag, V., Zemke, V., Dremel, K., Lewandrowski, T., Reisenbach, A., Stebani, J., Zabler, S., Koch, G., 2025. PoTaRCh Industries and Environmental Impact from the Middle Ages to the Early Modern Period, *Acta Scientiarum Polonorum. Silvarum Colendarum Ratio et Industria Lignaria*, 24, no. 2, 93-111. (M53)

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу

Радичевић, Д., Цицковић, А., Вранић, М. 2025. Нова истраживања средњовековног Рудника, Српско археолошко друштво, XLVIII скупштина и годишњи скуп, Требиње 29 - 31. мај 2025. Програм, извештаји и апстракти, 83. (M64)

Живановић, М., Вранић, М. 2024. Рударство средњовековног Брскова у светлу нових истраживања. Програм, извештаји и апстракти: Српско археолошко друштво, 44. годишњи скуп, Ниш, 30. мај - 1. јун 2024. Београд: Српско археолошко друштво. (M64)

Вуковић, С., Вранић, М., Младеновић, Т., Марковић, Д., Марковић, Н., Радиновић, М. 2024. Медведи у историјским периодима на централном Балкану: писана, иконографска, археозоолошка и археогенетичка сведочанства. Програм, извештаји и апстракти: Српско археолошко друштво, 44. годишњи скуп, Ниш, 30. мај - 1. јун 2024. Београд: Српско археолошко друштво. (M64)

Сабанов, А., Aquaro, А., Вранић, М. 2023. Употреба дрвета на Руднику и Брскову: антраколошка анализа. Редовни јесењи састанак Средњовековне секције САД, 1–3. децембар 2023., Котор, Црна Гора. Друштво археолога Црне Горе, Подгорица и Српско археолошко друштво, Београд. (M64)

Радичевић, Д., Цицковић, А., Марјановић, Ј., Вранић, М. 2023. Средњовековна црква под рудничком Острвицом. Редовни јесењи састанак Средњовековне секције САД, 1–3. децембар 2023., Котор, Црна Гора. Друштво археолога Црне Горе, Подгорица и Српско археолошко друштво, Београд. (M64)

Радичевић, Д., Цицковић, А., Вранић, М. 2022. Археолошка истраживања на Руднику 2018-2021. године, Српско археолошко друштво XLV скупштина и годишњи скуп, Прокупље, 26-28. мај, 95. (M64)

Шаркић, Н., Вранић, М. 2022. Ово је мушки свет: прелиминарна антрополошка анализа остеоолошког материјала из манастира Хиландара (Света Гора, Грчка), Српско археолошко друштво XLV скупштина и годишњи скуп, Прокупље, 26-28. мај, 99-100. (M64)

Marković, D., Vranić, M., Mladenović, T., Radišić, T., Radinović, M., Sabanov, A., Bulatović, J., Vuković, S. 2022. Projekat ARCHAEOWILD: istorija sukoba i suživota ljudi i divljeg sveta u holocenu na prostoru centralnog Balkana, Srpsko arheološko društvo XLV skupština i godišnji skup, Prokuplje, 26-28. maj, 97-98. (M64)

Вранић, М. 2021. Рударство као узрочник промена животне средине у средњовековној Србији, Српска археологија између теорије и чињеница VIII – Археологија и антропоцен, Београд, 27 – 28. март, 51 -53. (M64)

Вучковић, В., Филиповић, В., Вранић, М., Стојановић, Б., Каличанин, Д. 2020. Систематско рекогносцирање западне обале Велике Мораве у општини Параћин, XLIII Годишњи скуп Српског археолошког друштва, Суботица, 14 – 16. октобар, 68-69. (M64)

Вранић, М. 2017. Средњовековни бронзани топузи са територије општине Сврљиг, Српско археолошко друштво, XL скупштина и годишњи скуп и Прослава 70 година Археолошког института (Mnemosynon Firmitatis), Београд 5 – 7. јун 2017, 106 – 107. (M64)

Одбрањена докторска дисертација

Вранић, М. *Рударство и металургија у средњовековној Србији: археолошка сазнања*, 2026, доц. др Дејан Радичевић, Докторске студије археологије, Филозофски факултет, Универзитет у Београду. (M70)

6. КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА КАНДИДАТА

Врста резултата	Вредност резултата (Прилог 2)	Укупан број резултата (укупан број резултата који подлежу нормирању)	Укупан број бодова (укупан број бодова након нормирања)
M13	7	1	7
M21a+	20	1	20
M21a	12	1	6
M23	4	1	4
M34	0,5	5	2,41
M44	3	2	4,5
M51	3	1	3
M53	1	2	1,16
M64	0,5	11	5,22
M70	6	1	6
УКУПНО		26	59,29

Поређење са минималним квантитативним условима за избор у тражено научно звање

Диференцијални услов за оцењивани период за избор у научно звање: научно звање	Неопходно	Остварени нормирани број бодова
Укупно	16	59,29
Обавезни: M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+ M41+M42+M43+M44+M51	6	44,5

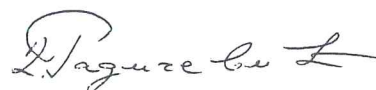
7. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Увидом у достављену документацију и резултате научноистраживачког рада Комисија је констатовала да кандидат Мирко Вранић испуњава неопходне квалитативне и квантитативне услове за избор у предложено звање. Кандидат је остварио нормирани број бодова који знатно превазилази прописани минимум. Уз испуњење квантитативних критеријума, остварује и квалитативан допринос развоју науке.

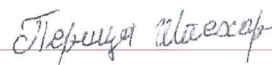
Узимајући у обзир испуњеност законских услова, као и ангажман и резултате рада кандидата, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да др Мирка Вранића изабере у звање научни сарадник.

У Београду, 17. 4. 2026. године

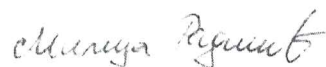
Чланови комисије

доц. др Дејан Радичевић
председник комисије
доцент
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

проф. др Перица Шпехар
редовни професор
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

др Милица Радишић
научна сарадница
Археолошки институт, Београд

